

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **D. K.**, zastoupený Mgr. Kateřinou Hudečkovou, advokátkou se sídlem Hauerova 3, Opava, proti žalovanému: **Komise k projednávání přestupků obce Svatoňovice**, se sídlem Svatoňovice 70, Budišov nad Budišovkou, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2014, čj. 436/Př-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 5. 2016, čj. 20 A 1/2015 - 45,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 5. 2016, čj. 20 A 1/2015 - 45, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce napadl u krajského soudu rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný podle § 76 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zastavil řízení o přestupku vedené proti žalobci, neboť odpovědnost za přestupek zanikla uplynutím jednoho roku od jeho spáchání.

[2] Krajský soud žalobu odmítl. Nejprve z obsahu správního spisu ověřil, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 17. 7. 2014, přičemž lhůta k podání odvolání žalobci uplynula dnem 1. 8. 2014. Dále ověřil, že žalobce odvolání nepodal, což koresponduje s jeho tvrzením. Krajský soud proto žalobu prvním výrokem v záhlaví uvedeného usnesení odmítl pro nepřipustnost, neboť žalobce nevyčerpal v řízení před správním orgánem řádné opravné prostředky [§ 68 písm. a) ve spojení s § 46 odst. 1 věty první písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“)]. Třetím výrokem napadeného usnesení soud přiznal ustanovené zástupkyni žalobce odměnu ve výši 6.800 Kč za dva úkony právní služby spolu s paušální náhradou hotových výdajů dle vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí krajského soudu podal kasační stížnost. První námitkou nesouhlasí s důvodem odmítnutí podané žaloby. Krajský soud měl žalobu projednat. Stěžovatel nevyužil možnosti opravného prostředku, neboť odvolací orgán rozhodoval v této věci již třikrát. Pokaždé rozhodnutí žalovaného (tj. správního orgánu prvního stupně) zrušil a věc mu vrátil k dalšímu projednání. Žalovaný v minulosti i přes podrobný návod nebyl schopen nedostatky rozhodnutí odstranit. Opravné prostředky proto zřejmě nevedou k nápravě. Navíc stěžovatel nebyl o možnosti podání opravného prostředku žalovaným poučen. Krajský soud proto porušil stěžovatelovo právo na přístup k soudu.

[4] Druhou námitkou stěžovatel brojí proti vypočtení odměny, kterou soud přiznal ustanovené zástupkyni – advokátce. Stěžovatel přikládá vlastní výpočet nákladů advokátky. Kromě dvou úkonů právní služby, za které ji soud odměnu přiznal, vyčíslení obsahuje položky jízdného za účelem nahlédnutí do spisu žalovaného a spisu krajského soudu, náhradu za promeškaný čas strávený na těchto cestách a kopírování písemností. K tomu všemu je navíc připočtena daň z přidané hodnoty. Výše odměny tak dle stěžovatele měla být celkem 10.490 Kč.

[5] Žalovaný správní orgán se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] První námitkou stěžovatel tvrdí, že krajský soud neměl žalobu odmítat pro nevyčerpání prostředků ochrany ve správním řízení, neboť v nastalé procesní situaci neustálého rušení rozhodnutí žalovaného odvolacím správním orgánem podání odvolání nepředstavovalo prostředek ochrany práva. Nebylo proto nutné před podáním žaloby vyčerpat opravné prostředky ve správním řízení. Tato námitka je důvodná, ač na základě mírně odlišné argumentace, než stěžovatel uplatňuje.

[7] Krajský soud odmítl žalobu projednat z důvodu, že stěžovatel ve správním řízení nevyčerpal dostupné řádné opravné prostředky. Výslovně přitom poukázal na možnost podat odvolání. Tento postup je ovšem nesprávný, neboť odvolání proti rozhodnutí žalovaného v projednávané věci přípustné nebylo.

[8] Dle § 76 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona (v relevantním znění do 30. 9. 2015) „*správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že odpovědnost za přestupek zaniklá*“. Dle odstavce 3 tohoto ustanovení „*Odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení je přípustné pouze, bylo-li řízení zastaveno podle odstavce 1 písm. a), b), c) a j); v těchto případech se rozhodnutí o zastavení řízení účastníkům řízení oznamuje. V ostatních případech se rozhodnutí o zastavení řízení vyznačí ve spisu a účastníci řízení se o tom pouze vyrozumějí*.“ Z uvedených ustanovení je zřejmé, že stěžovatel proti rozhodnutí o zastavení řízení pro zánik odpovědnosti za přestupek ve správním řízení k dispozici řádný opravný prostředek neměl.

[9] Možnost podat odvolání přitom nezakládá ani nesprávné poučení stěžovatele v napadeném rozhodnutí o zastavení řízení o přestupku. V rozporu s tvrzením stěžovatele ho žalovaný o možnosti podat odvolání výslovně (ač nesprávně) poučil. Nesprávné poučení nicméně nemá vliv na existenci práva podat odvolání, jehož (ne)existence je dána ze zákona. Postup krajského soudu spočívající v odmítnutí žaloby pro nevyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení dle § 68 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je přitom vázán právě na to, že *zákon* možnost opravného prostředku připouští (obdobně srov. rozsudek ze dne

29. 5. 2014, čj. 9 As 76/2013 - 40, bod 19). Jak však popsáno výše, tak tomu v projednávané věci nebylo – zákon možnost podání řádného opravného prostředku výslovně zapovídal.

[10] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že stěžovatel k dispozici žádný řádný opravný prostředek neměl. Krajský soud tedy rozhodl o odmítnutí žaloby pro nevyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem v rozporu se zákonem a jeho rozhodnutí je proto třeba zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[11] Stěžovatel dále nesouhlasí s výší přiznané odměny ustanovené zástupkyni. Předně je nutno uvést, že Nejvyšší správní soud již na základě první důvodné kasační námitky ruší rozhodnutí krajského soudu jako celek, tedy i rozhodnutí o přiznání odměny. V dalším řízení krajský soud o náhradě nákladů řízení proto rozhodne znovu. Nejvyšší správní soud však připomíná, že je třeba z moci úřední ustanovenému zástupci přiznat odměnu za všechny provedené úkony ve věci, jejichž provedení bylo prokázáno. Ze soudního spisu je přitom zřejmé, že se zástupkyně stěžovatele se stěžovatelem osobně setkala, že nahlédla do soudního spisu a že se chystala nahlédnout do správního spisu žalovaného. Zároveň však je nutné připomenout, že není-li učinění úkonů zřejmé ze soudního spisu, účastník má povinnost takovou skutečnost prokázat. Zástupce je přitom povinen soudu rovněž sám předložit osvědčení o tom, že je plátcem DPH (srov. § 14a advokátního tarifu).

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Krajský soud nesprávně odmítl žalobu stěžovatele z důvodu její nepřipustnosti pro nevyčerpání řádných opravných prostředků ve správním soudnictví [§ 68 písm. a) s. ř. s.]. Řádný opravný prostředek totiž proti napadenému rozhodnutí nebylo ve správním řízení možné uplatnit. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že napadené rozhodnutí soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku. Krajský soud bude v dalším řízení předně zkoumat, zda není dán jiný důvod pro odmítnutí žaloby a teprve jestliže tak neshledá, žalobu projedná meritorně.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu